

Poravnalni sveti

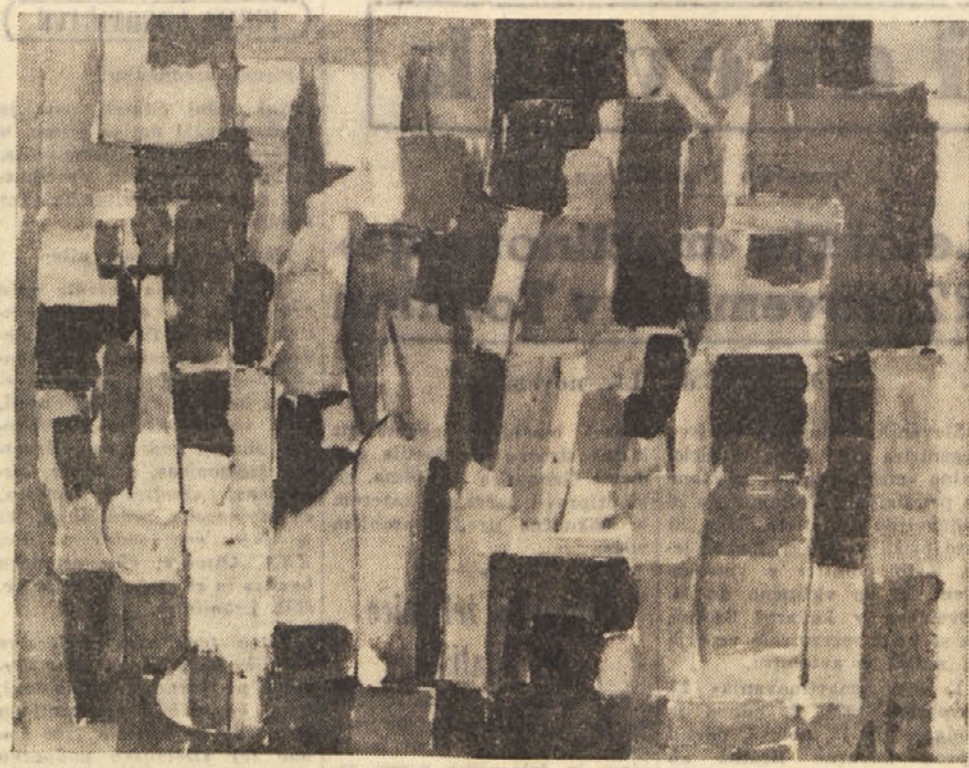
Ti nesodni organi rešujejo spore, ki so do sedaj spadali v pristojnost sodišč prve stopnje

Da je kje na svetu govora o poravnanju, to je poravnava, poravnava je to, kar se dogaja v vsaki družbi, ki ima svoje interese, ki jih mora varovati. Poravnava je to, kar se dogaja v vsaki družbi, ki ima svoje interese, ki jih mora varovati. Poravnava je to, kar se dogaja v vsaki družbi, ki ima svoje interese, ki jih mora varovati.

potreben sodnik ali advokat? Ljudje v Jugoslaviji danes rešujejo že marsikatero težje in zares težke probleme, da ne bi bili zmožni opraviti tudi takšnih malenkosti — kolikor se seveda počasi do dobro volje. Ta misel je brž dozorela, kajti v preteklih treh mesecih so samo na področju Slovenije državljani ustanovili 252 poravnalnih svetov in vanje izvolili celo vrsto uglednih ljudi, z vsemi moralnimi kvalifikacijami, in jih tako imenovali za svoje razsodnike v sporih, ki jim kane mir in delo preglatve. Takšnih ljudskih razsodnikov v omenjenih poravnalnih svetih je danes že 1617, in čeprav so šele pred dobrim mesecem pričeli z delom, so poželi že izredne uspehe in tako uživajo vsestranski ugled.

dejava, predvsem pa veliko število pozitivno rešenih sporov državljanov, dokazujejo, da so ljudje sprejeli poravnalne svete z izrednim zadovoljstvom in da jih smatrajo kot zares svoje. Prav zato se poravnalnimi svetovi, glede na vlogo, ki jo že vršijo, pripisuje tudi izreden družbeno-političen pomen. Poravnalni sveti ne le da bodo najboljši svetovalec in razsodnik v raznih sporih med ljudmi, temveč bodo odigrali izredno pomembno vlogo tudi pri razvijanju in utrjevanju nove socialistične morale in etike, ki je osnova notranjega sožitja in daljne rasti socialistične družbe.

MILOS MACAROL

Tržaški slikar prof. Avgust Cernigoj razstavlja na razstavi 'Triveneta' v Padovi. Na sliki: TIHOZITJE (olje, 1959)

NA DALJNEM PACIFIKU NISO TAKO TENKOČUTNI...

Predsednik vlade - piroman

Da bi se maščeval nad svojimi političnimi nasprotniki, je hotel zažgati prestolnico svoje majhne države - Sedaj bo sedel

Papeete je majhno mesto, toda zelo lepo mesto, saj je prestolnica čudovite francoske čezmorske posesti Polinezije, ki je bolj znana pod imenom Tahiti. To je otočje v daljnem Pacifiku. Te dni so imeli tam dokaj čudno sodno obravnavo. Pred sodiščem se je zagovarjal Pouvanaa Oopa in štirinajst njegovih sododelavcev. Po dveh dneh obravnavave so Oopa obsodili na osem let zapora in 15 let izgona. Če bi bil Oopa moral pred kako evropsko sodišče, bi ga bil njegov odvetnik zelo verjetno rešil, in v kolikor bi ga ne bil popolnoma rešil, bi zagotovo poklical na pomoč psihiatra. Na

daljnem Pacifiku pa niso tako tenkočutni. Sicer pa predvideva, da bi se maščeval nad svojimi političnimi nasprotniki, je hotel zažgati prestolnico svoje majhne države - Sedaj bo sedel. Opa je bil v tahtu velika be-sede. Opa sicer ni bil več predsednik vlade, toda njegov vpliv je bil še vedno velik. Poleg tega je Oopa čudak. In 13. oktobra lani so pariški časopisi prinesli iz Tahiti čudno vest: «Skupina ljudi, ki so bili oboroženi z amolotovkami, je v soboto skušala zažgati mesto Papeete, kjer je večina hiš iz lesa. Podtaknjenih je bilo že več požarov in ko so policijske sile požigale ujele, so ti izjavili, da so storili po naročilu Pouvanaa Oope. Ko je policija obkrožila njegov dom in vdrla vanj, je tu zala 40 mož in v hiši našla celo skladišče orožja, med katerimi je bilo tudi veliko amolotovk (steklene napolnje-nih z bencinom).»

Pariški časopis France Soir je v svojem komentarju k tej vesti zapisal: «Sobotni incident v Papeete je imel, kot se zdi, svoj vzrok v rivaliteti med dvema frakcijama stranke RDPT. Načelnik frakcije, ki je proti Oopi, gospod Ceran, ki je tudi svetnik Francoske unije, je že v juliju vložil tožbo proti svojemu tekmecu z motivacijo, da mu grozi s smrtjo.»

Od tedaj je minilo leto dni in 21. oktobra letos so v Papeete imeli sodno obravnavo proti Oopi in 14 njegovim sododelavcem, ki so v noči med 10. in 11. oktobrom lani hoteli požgati glavno mesto Tahiti. Kot smo že rekli, je bil Oopa obsojen na osem let zapora. Na nižje kazni so bili obsojeni tudi njegovi sododelavci. Verjetno ne gre sama o politično rivalstvo. Oopa verjetno ni povsem pri čisti pameti. Pri nas bi ga vtaknili v blaznico, toda Tahiti je daleč v Pacifiku in tam imajo verjetno drugačne pojme o zdravem razumu kot pri nas.

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Bolje se boste odrezali, če ne boste prevzeli večjih finančnih odgovornosti. Skrbite za svoje zdravje.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Ze v začetku meseca razpore-dite svoje dohodke in izdatke, da ne boste na koncu drago plačali svoje lahkomišelnosti.

DVOJKA (od 21. 5. do 22. 6.) Zakaš se ne opugumite in svojim predpostavljanim odkriti prikazite svoje poglede in tudi svoje zahteve. Pravico imate do tega.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Odkritorski bodite do vseh, predvsem do svojih sodelavcev. Ne bodite preveč lahkomišelnost glede čustvenih zadev.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Če računate samo z zunanji-mi videzom, boste verjetno zadovoljni. Če pa hočete pogledati tudi v notranjost zadeve, boste razočarani.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Več zaupanja vase in tudi v sodelavce. Pričakuje prijetno vest, ki bo vašo moralno dvignila.

TEHNIKA (od 23. 9. do 22. 10.) Zanesite se le nase, kajti delo bo naporno in ter-jalo bo celega moza. Ljubljena oseba vas bo spravila v slabo voljo.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Delo bo teško naglo od rok in možni so tudi od-ločilni sklepi. Zato bodite pri-pravilni na vse.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Obeta se vam zelo dobra ponudba. Skušajte priložnost izkoristiti. Nova simpatija, morda celo ljubzen.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Bodite previdni in ne stopajte v stik z ljudmi, ki jih nimate poznate. Ne nasad-jate govoricem.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Mirno vzdržite po poti, ki ste jo ubrali. Ni najlažja, je pa najbolj gotova.

GALLUPOVA ANKETA MED AMERIŠKIMI STOLETNIKI

Eliksir dolgega življenja

Ne bodite izbircni v hrani in se nikoli ne prenaejte; opravljajte delo, ki vas veseli; če je delo povezano s fizičnim naporom, tem bolje; če pri delu nimate fizičnega napora, skušajte biti fizično aktivni v svojem prostem času

vesti o stoletnikih ne samo to, da ženske žive povprečno dlje kot moški, ampak tudi to, da je odstotek belcev, ki doživijo visoko starost, mnogo večji od odstotka oseb drugega plemena v ZDA.

Povprečna starostna doba ljudi, ki so morali odgovoriti na vprašanje o tajini dolgega življenja, je znašala 99 let. Točneje: 59 odstotkov anketiranih je bilo med 95 in 99 leti, 39 odstotkov med 100 in 110 leti, 2 odstotka pa celo starosti od te zrekdneje stopilke.

Obstajala je bojazen, sicer razmeroma upravičena, da bo anketa naletela na ovira zaradi senilnosti in slabega spomina anketiranih. Na začetku je pa to ni bil primer. Le 7 odst. teh oseb je bilo senilnih. 26 odst. pa je pokazalo le nekatere znake senilnosti, ostalih 66 odst. oseb pa je bilo ebistrih ali celo izredno bistrh.

Kajenje krajša življenje? Več kot polovica stoletnikov ni nikoli kadila, 14 odstotkov pa jih kadil redno tudi sedaj, medtem ko stoletnik O'Ryr napoln s tobakom eno od svojih starih pip, ko se zjutraj prebudi in jo držil med zobmi, dokler ne leže v posteljo.

Kakor kažejo rezultati, je v neki meri najbolj tipičen predstavnik ameriških stoletnikov relativno mlad zdravnik dr. John Edward Rea iz Salama, mesteca v Indiani, ki ima 98 let. Pri objavljanju rezultatov se poudarja, da kar zadeva vrsto posameznosti, morda niti ni tipična, da pa se v njem stekajo tudi nekatere najbolj karakteristične lastnosti ameriških stoletnikov. On ni tipičen za sbo, ker je dolgo vrsto desetletij bil strasten kadiček, kakor tudi po tem, ker se je ločil od druge žene in se tretji poročil. Netipično je tudi to, da je — zdravnik, edini od 10 moških med anketiranci, ki so se vse življenje pečali s stalnim poklicem. Ostali so namreč bili ali farmarji ali poljedelci in nekvalificirani potevalci. Njegove stiščne poteze pa so naslednje: nikoli (razen ko se je šolal in ob priliki kakšnega izleta) ni zapustil svojega rojstnega mesta; hrani se preprosto, nikoli v življenju se ni prenael; izredno je ponosen na svoj poklic. Svojo dentistično ordinacijo je opustil pred 13 leti, ko je prebolel vnetje pljuč, a še danes izdeluje protize za svoje stare paciente, ki so vsi za eno ali dve generaciji mlajši od njega; pravi, da o svojem delu in o svojih poklicnih skrbeh ni doma nikoli govoril.

Zivljenjska pot 96-letnega podeželskega zobozdravnika, ki združuje nekatere najbolj tipične poteze ameriških stoletnikov, je kakor vidimo, izredno preprosta. Če je Gallupova anketa sploh uspela odkriti tajno dolgega življenja, tedaj jo je moč povzeti v nekliko povsem preprostih pravilih in dejstvih.

Predvsem ne obstaja seliksr dolgega življenja, ker bi ta seliksira bil zelo suh; hrana vseh stoletnikov je bila vedno zelo preprosta, stoletniki pa so bili; glede hrane zelo zmerni.

Eden od odločujočih dejiteljev (das ni tako odločujoč, kakor se je to do sedaj smatralo), je tudi dednost. Nad 70 odstotkov anketiranih stoletnikov je imelo starše ali brate, ki so dosegli starostno dobo 80 let, ostali pa so imeli sorodnike, ki so doživeli 90 ali več let. Sprito tega imajo mnogo večje možnosti za dolgo življenje ljudi, v družini katerih je dolgo življenje pravilo, ne pa izjema.

Casopis, ki je Gallupovemu zavodu naročil to zanimivo anketo, ni mogel pridobiti nikakršnih senzacionalnih rezultatov in članku ni mogel dati naslova «Odkritje je tajnost dolgega življenja», ker na dan ni prišla nikakršna tajnost. Strokovnjaki so sicer dobili v roke zelo zanimive podatke o dieti, navadah, zdravstvenem stanju in drugih podrobnostih iz življenja stoletnikov, pa bodo ti podatki nedvomno koristili tudi znanosti.

Za preproste štatelje in laika pa je zanimiv kajucek ankete: Ne bodite izbircni v hrani in se nikoli ne prenaejte; ne

trpinčite se s skrbmi; opravljajte delo, ki vas veseli, in če je to delo povezano s fizičnim naporom, tem bolje za vas; če pri delu nimate zadostnega fizičnega napora, skušajte biti fizično aktivni v svojem prostem času.

Totó spet na delu Sestega junija letos je moral znani italijanski igralec De Curtis, ki ga bolj poznamo pod imenom Totó, prekiniti z delom, kajti ponovno so mu odpovedale oči. Ze pred tremi leti je De Curtis skoraj oslepel in prekinil z delom za dobrega pol leta. Bozelen se mu je letos poleti povrnila in žele v soboto so ga ponovno videli v rimskih filmskih studijih, kjer je s Peppinom De Filippom začel zaključna dela pri filmu, ki ga je bil začel spomladi. Zdravnik mu je bil dovolil, da sme dokončati film, pri katerem je bilo potrebno kaj 48 ur dela. To bo eden izmed znanih totójskih filmov, v katerem se Totó pojavja kot revež v razcefrani obleki in s črnimi očali in kateremu dela primerno družbo že omenjeni umetnik Peppino De Filippu.

Kljub temu, da je Totójevo zdravje slabo, se to je obvezal, da bo čez kak mesec začel z novim filmom — «Totó povratnik». V novem filmu bo Totó igral s Fabrizijem, režijo pa bo prevzel Bolognini.

Ko so Totója vprašali, čemu se nadaljuje s svojimi totójskimi filmi, je rekel, da se ne more izogniti svojim obveznostim nasproti občinstvu, ker je presec popularen. Poleg tega pa da še ni plačal vseh davkov in mora zbrati sredstva za to.

proslave 70-letnice prof. dr. A. Budala

PROLETARSKI DVORANO: v prvi vrsti z leve prof. dr. Andrej Budal s soprogo, pisatelj France Bevku in generalni sekretar FILR gospod Ziga Vodusek s soprogo; PEVKA ZBORA: zbor p. d. »Klezorci iz Doherdoba (Zgoraj) in zbor p. d. »Kontovela; RECITATORJI: (od leve): Stane Hatfleser, Zlata Rodoskova, Silvij Kobal, Bogdana Bratuzeva in Stane Hatfleser; SOLISTA: Aleksander Vodopivec (levo) in Boris Svara; SLAVNOSTNI GOVOR: tov. Rado Hauber

MANSFIELD: «Za Italijo sem še preveč oblečena»

Jayne Mansfield je pred svojim potovanjem verjetno pozabila pogledati na koledar. Kot smo že poročili, je bilo pred dnevi v Rimu zelo vroče vreme. Velikemu naliču se je pridružil tudi hladen veter. Sicer pa, čemu bi bilo drugače, saj smo sredi jeseni. Toda Jayne Mansfield, ki je priletela v Rim iz Londona, se je na stopniških letala pojavila v tesni letni obleki iz rožnate volne. Njena ramena so bila gola, krilo ob strani globoko vezano. Posrv tega je bila brez nogavic.

terjuz organizirala. Seveda za reklamo.

«Lolita» je stara komaj 13 let

Znani roman «Lolita» ruskega pisatelja Nabokova, ki je nekaj desetletij živi v ZDA, spravlja na platno. Film delajo trenutno v Rimu in glavno vlogo, vlogo Lolite, bo igrala Laura Vivaldi. Je to 13-letno dekletce, ki hodi v tretji razred srednje šole, ki pa bi jo pod tem imenom zamenjalski v šoli, v katero zahaja, kajti 13-letna zvezdnica si je že nadela umetniško ime. Celo njena mati si je sprejela primerek in se da klicati gospa Vivaldi.

Pri filmu igrajo tudi znani filmski igralci kot na primer Georgia Moll, Pietro Germi in Pierre Gricey. Kakor pazijo na mlado umetnico, vidimo iz tega, da ima že sedaj svojo dvojnico. Vsa težja dela opravi 12-letna Giovanna Martini, dočim njena zvezdnica nastopi le tedaj, ko je njena dvojnica opravila vse napornejše priprave. Pregodaj bi bilo govoriti, kako bo njena vloga uspela in kaj bo film povedal. Toda deklica se že ponasa s svojim novim poklicem, še bolj pa se driga njena mati, ki spremlja deklico na usakem koraku.

Ko jo je neki novinar vprašal, katera filmska umetnica je po njenem najboljša, je Jayne izjavila, da je to ona. Ko jo je drug novinar vprašal, katera ženska je po njenem, po zunanosti seveda, najidealnejša ženska na svetu, je eumetnica kategorično izjavila, da bi take vloge nikoli ne sprejela, kajti emški me želijo lepo, mlado in malo oblečeno.

«Angleški tisk pa pravi, da preradi kažete svojo goloto,» ji je odvrnil novinar. Mansfield mu je odgovorila: «Morda sem za Anglijo rez premalo oblečena, za Italijo pa sem še preveč.»

Podobnih vprašanj in odgovorov je bilo še več, toda vsa so se vrtila okoli iste teme. Verjetno pa ni bila tema kriva sama Mansfield, pač pa je bila za to kriva uprava filmske družbe, ki je ves ta stletci in

Goethe je odšel v pivnico V Muenchenu so imeli pred vojno lep spomenik največjega nemškega pesnika Goetheja. Med drugo svetovno vojno so spomenik odstranili. Običinski svet iz Muenchena najbrž po malomarnosti ni poskrbel za to, da bi spet postavili na bronasti podstavek stari Goethejev kip ali pa poskrbel za novega. Pred dnevi se je neki spoštovalec velikega pesnika, ki je prišel v Muenchen, razjezil, ko je videl to. Na podstavek je postavil veliko tablo in nanjo napisal: «Odsel sem v pivnico. Johann Wolfgang Goethe.»

Pregledal sem vso zalogo, a najbolj uspešno za hujšanje je tole: če boste nosili od treh zjutraj do omne zvečer, boste začudeni nad rezultatom!

Goriško-beneški dnevnik

Venci in cvetje na grobove padlih partizanov in internirancev

Generalni konzul Žiga Vodusek je položil venca na pokopališču in spomenik v Pevni ter na grobove internirancev v Gonarsu Venec biviših partizanov na glavnem pokopališču

Partizani polagajo venec na glavnem pokopališču na partizanske grobove

V nedeljo in včeraj smo se tudi na Goriškem spomnili vseh mrtvih, Jugoslovanski generalni konzul v Trstu Žiga Vodusek je v nedeljo dopoldne položil venca na partizanski pokopališču ter v spomeniku partizanov iz Pevne, Oslavia in St. Mavra. Pozneje je ponesel lep venec tudi na pokopališču internirancev v Gonarsu.

12.30 bodo zaradi manifestacije v Redipugli preusmerili promet s severa odnosi do juga čez Villio Vicentino. Kdor bo v južnih krajih namenjen v Gorico, bo moral uporabiti cesto čez Doberdob.

Posebno pozornost bodo posvetili cesti po Dolu, ki je zaradi številnih ovinkov in slabe vidljivosti zelo nevarna za nepazljive vozače. Na tej cesti je nekaj ovinkov, kjer je po statistiki prišlo do največje števila nesreč v pokrajini. Tudi na pokrajinski cesti Trst - Videm in na ovinku v Ločniku bodo posebne patrulje nadzorovale promet in kaznovale nepravilne vozače.

Pri prehitovanju bodite pazljivi!

V kratkem bodo tudi v goriški pokrajini pričeli strože gledati na prehitovanje vozil. Akcijo bodo sprožili na pobudo organizacije «Via sicura», da bi se zmanjšalo število nesreč, ki se najpogosteje dogajajo zaradi nepravilnega ali napakebnega prehitavanja.

Saje so se vnele

Včeraj ob 13.30 so gasilce poklicali v Ul. Duca d'Aosta št. 8, kjer so se vnele saje v hiši Umberta Donattija. Po enournnem delu so gasilci ogenj pogasil. Škode ni bilo.

Uspela akcija kriminalistične policije

Izsledili in prijavitli so mladeniča ki je napadel žensko v Ul. B. Pavia

Golobradec je uporabil silo tudi nad nekaterimi drugimi ženskami

Naši čitatelji se prav gotovo še spominjajo, ko smo pred meseci poročali o napadu nekoga mladeniča na 42-letno Emilio Renco, vdovo La Roca iz Ul. Brigata Pavia. Ženska se je 3. oktobra okoli 21. ure vračala domov. Ze v Drevoredu XX septembra se ji je pridružil neki mladenič na kolesu in jo zasedoval vse do Ul. Brigata Pavia. Tamkaj jo je v temi pahnil s kolesa, da je potekala po glavi in po telesu, tako da so jo pozneje odpeljali v bolnišnico. Po vsaj silil ji je hotel strgati s krmila torbo, ker se mu je vse videlo, da bi moral biti v njej denar. Toda ženska se ga je ubranila; nekaj zaradi svoje odločnosti in volje, nekaj pa zaradi pravočasnega posredovanja ljudi, ki so pritekli na pomoč.

Živilski boni za Gorico in Sovodnje

Trgovinska zbornica sporoča, da so pričeli razdeljevati potrošnikom iz Gorice in Sovodnje bono za blago proste cene. Za mesec november bodo

Prvenstvo juniorjev

Mlada sovodenska ekipa na prvem mestu na lestvici

Nevarno napredovanje «Pro Gorizje»

Sovodnje - Olivi 2:1, Moša - Pro Isonzo 8:1, Pro Gorizia - S. Lorenzo 3:1, Ločnik - Juventina 3:1.

ventine so Sovodnje šele v drugem polčasu dosegle zmago nad nekajdes borbenim Olivjem. Sovodnjenci so se pokazali atletsko bolj pripravljeni. Zaradi dobre kondicije so nadigrali nasprotnika v zadnjih minutah, ko so se pri njem vidno opažali znaki utrujenosti. Rezultat bil bil za nasprot. Ni bilo veliko katastrofalno, če bi sovodenski napadalci pokazali v zaključnih akcijah nekoliko več volje do gola in če bi vratnica ne odbila kar treh strelcov, ki bi predstavljali prav toliko golov. K temu moramo dodati še izključitev najboljšega na igrišču Vižintina, ki ga je sodnik v 19. minuti poslal v sialičnico istočasno z nasprotnikom halifom, ko je bila vsa ekipa v napadu, da bi izsilila gol in prednost v točkah. Zmaga je bila dosežena tik pred koncem, ko so vsa upanja že splavala po vodi.

V 28. minuti je zabil prvi gol za Sovodnje mali Ferfolija M., ki je na Marsonov predoček ukrali vratarja in zabil. V 34. minuti je Olivi izenačil s krilcem Conighiem, ki je presenetil pokritega Ferfolija.

Sporočilo Planinskega društva Letošnje «martinovanje» 22. novembra v Tolminu

Upisovanje do 14. novembra

Slovensko planinsko društvo organizira tudi letos tradicionalno «martinovanje» za člane in prijatelje, v Tolminu, da bi zadovoljilo tudi tiste člane, ki niso prišli v poštev lansko leto. Zato pohitte v vpisovanjem, ki bo vključeno do 14. novembra v kavarni Bratuž, da se bodo rezervirale večerje in sežedi v avtobusu.

Popravitlo železnice pri letališču

Zaradi popravil na železniški progi Gorica - Trst bo poljska cesta, ki gre med letališčem in železniško progo zaprta danes cel dan, in sicer od 7.30 do 17. ure. Promet bo usmerjen po Tržaški in sovodenski cesti.

Razstava slik Roberta Joosa

V soboto so v razstavni dvorani goriške hranilnice otvorili osebno razstavo del goriškega slikarja Roberta Joosa. Razstavljenih je okoli 20 olj in risb. Razstava bo odprta do 8. novembra. Otvoritvi so prisostvovali predsednik trgovinske zbornice Bigot, ravnatelj dr. Candussi, predstavnik občinske uprave, društva slikarjev APAJ itd.

TEMPERATURA VCERAJ

Najvišja temperatura 16 stopinj ob 13. uri, najnižja 7,2 stopinje ob 5.50. Vlažje 92 odstotkov.

Iz koprškega okraja

Vsa Izola na pogrebu dveh žrtev hude prometne nesreče

V nedeljo popoldne so na pokopališču v Izoli pokopali dve žrtvi prometne nesreče, ki se je zgodila v petek popoldne na cesti med Koprom in Skofljami. Kakor smo že poročali sta tedaj treščila avto, ki ga je vozil pomočnik italijanskega konzula v Kopru dr. Giovanni Pelizzoni in motor, na katerem sta se peljala 23-letni Ciril Rupnik ter 32-letni Srečko Sfiligoj, ki sta bila pri priči mrтва; medtem ko je bil dr. Pelizzoni hudo ranjen in se bo moral zdraviti dva meseca.

PISMA UREDNIŠTVU

Pismo uredništvu

Naš redni čitatelj nam je te dni poslal daljše pismo, v katerem omenja hujskanje ne katerih italijanskih nestrpnih zaradi ustanovitve Tržaške kreditne banke.

Med drugim nam piše: «Ko je Italija zasedla naše kraje, smo Slovenci, Hrvati in Čehi samo v Trstu imeli sledeče denarne zavode: «Adrianska banka», «Ljubljanska kreditna banka», «Tržaška hranilnica in posojilnica», «Trgovaška obrtna zadruga», «Hrvatska štedionica», «Splošna hranilnica», «Zadruga zvezna», «Svetoinska hranilnica», ki je imela svoj sedež v Ulici XXX. Oktobra, «Zivnostenska banka» in «Srednja banka č. skih hranilnica».

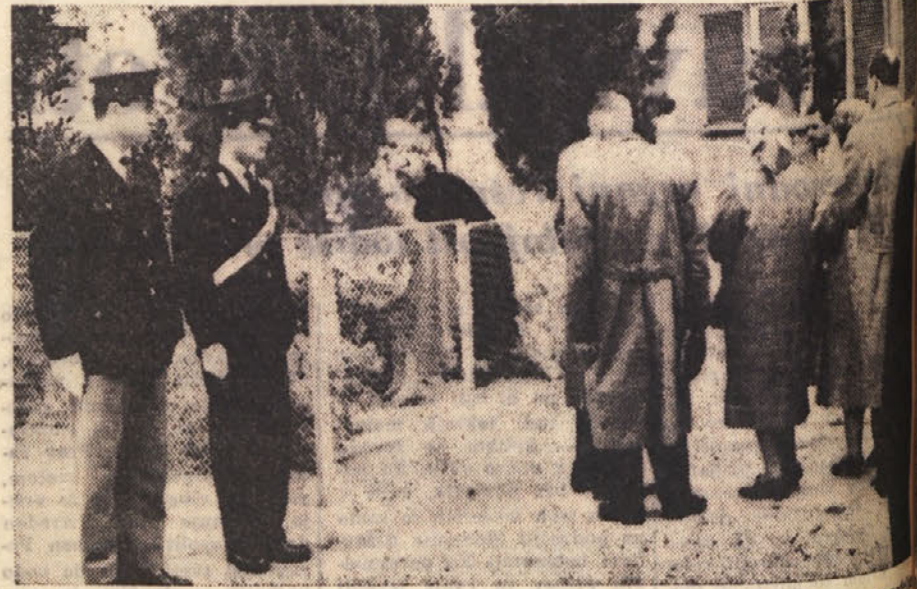
Poteg tega smo imeli dve bolniški blagajni, in sicer «Tržaško bolnišnico» in bralno društvo, ki je bilo ustanovljeno leta 1882 in je štelo 1700 članov ter «Delavsko podporno društvo», ki je bilo ustanovljeno leta 1881 in je štelo 1400 članov. Omenjeni društvi sta bili po zakonu od 25. aprila 1888 enakopravni okrajnim bolniškim blagajnam. Njuno imetje je izgubilo v iste vrste, kot imetje vseh drugih naših denarnih ustanov.

Predolgo bi bilo, če bi ob tej priliki naštevati vse naše zavarovalne in konsumne zadržuge, konsumna društva ter kulturne ustanove, ki so bile ustanovljene in so delovale že mnogo prej kot se danajši hujskači prišli na svet.

Tem nestrpnem svetujemo, da si prečitajo knjigo «Passione adriatica», ki jo je leta 1928 napisal tržaški župan Giorgio Pitacco.

Dragi «Primorsk», lepo se ti zahvaljujem za objavo mojega pisma

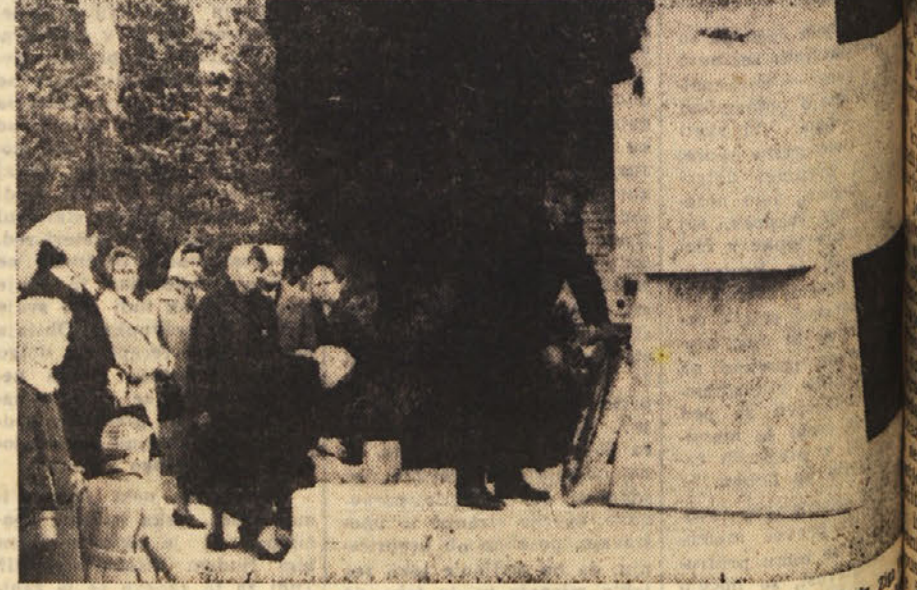
Tvoj čitatelj ... Šček.

Ob spomeniku žrtvam nacifasističnega nasilja na dvorišču zloglasne Ržarne so v stalni častni straži pripadniki javne varnosti in karabinerjev. Delegacija Zvezve partizanov je pred spomenikom položila lep venec, potem pa so se prisotni z enomolkom oddolžili spominu žrtev

Tudi na partizanske grobove na pokopališču pri Sv. Ani je delegacija Zvezve partizanov položila venec. Pred tem so venec položili še predstavniki Jugoslovanskega konzulata v Trstu, za tem pa predstavniki Zvezve italijanskih partizanov in Zvezve političnih prognancev

Na vojaškem pokopališču pri Sv. Ani je generalni konzul FLRJ v Trstu dr. Vodusek položil venec k spomeniku padlim borcem JA. Svečanosti so se poleg ostalih zlatega udeležili tudi nekateri tržaški bivši partizani in aktivisti

Nujnost sporazuma o socialnem zavarovanju med Italijo in FLRJ

V Jugoslaviji vs vprašanje socialnega zavarovanja zelo zadovoljivo rešili - V Italiji pa je mnogo ljudi, ki pričakujejo rešitev tega vprašanja

Najstarejša branjevka

Pred časom je bil sklenjen sporazum med italijanskimi in jugoslovanskimi predstavnikami za ureditev vprašanja socialnega zavarovanja delavcev in uradnikov. Kazalo je, da bo sporazum tudi v najkrajšem času ratificiran in s tem zadeva urejena. Toda v Italiji je ostalo vse pri starem.

Na našem področju in na Goriškem je veliko število delavcev, zlasti iz Tržica in Trsta, ki so za nekaj let odšli na delo v razne kraje v Jugoslavijo, posebno v Dalmacijo in na Reko. Vsa ta leta pa jim zdej ne upoštevajo glede pokojnine in invalidnine, čeprav so med svojim bivanjem v Jugoslaviji redno plaševali z davne davjave. Drugi so stanovali in delali na področju bivše Julijske krajine že pred vojno in so nadaljevali svoje delo tudi po vojni, nato pa so se izselili v Italijo jim priznavajo samo dobro do leta 1945, nato je praznina in stjeje spet leta odzaposelite na področju Italije. Kdor je pa delal le po letu 1945, ima najprej praznino, nato pa mu stjejejejo leta zavarovanja na italijanskem področju.

Vprašanje je torej resno in zadeva veliko število delavcev in uradnikov, ki so zaradi neresenega vprašanja precej prizadeti. Ker se med Jugoslavijo in Italijo razvijajo dobri odnosi in je bilo rešenih že precej resnih vprašanj, je upati, da bodo rešili tudi to vprašanje, ki je resnega socialnega pomena, tem bolj, ker so na jugoslovanski strani vprašanje socialnega zavarovanja zelo zadovoljivo rešili.

VOZNI RED VLAKOV

Table of train schedules with columns for departure (ODHODI) and arrival (PRIHODI) times for various destinations like Opčine, Reka, Trbiž, etc.

Kino na Učednih

predvaja danes 3. t. m. ob 15. uri Columbia barvni Megascop film: «KOVBOJ»

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 3. t. m. ob 16. uri cinemascope barvni film: «TOSCA»

Notrebna je hladnokrvnost in potrpežljivost

ZMERNI TON

Hrušcev med svojim zadnjim govorom pred Vrhovnim sovjetom

secev sklepejo nekateri, da želijo Peking združiti pod eno streho vsa tibetanska plemena, ki priznavajo brahmaistični budizem in pripadajo veliki konfederaciji kitajskih plemen. Se pravi: Ladak, severni del Nepala in obe himalajski državi Sekim in Butam. Ladak je bil do 19. stoletja del Tibeta, pozneje pa se je preorientiral na Kašmir, se pravi Indijo.

To, da zvoni Kitajska na veliki zvon kitajskega nacionalizma, je delno razumljivo prav sedaj, saj je sredi gigantskega naporu, kakršnega svetovna zgodovina sploh ne pozna. In ta zahteva vedno novih in novih žrtev, novih odločitev pa tudi novega pritiska na množice. V Pekingu ne morejo mimo tega, da so vse zgoraj omenjene države še pred sto leti pripadale veliki kitajski državi in da so pozneje pod vplivom imperialističnih manevrov odpadle od Kitajske in postale tako potencialna žarišča intrige proti Tibetu in s tem tudi Kitajski.

Chessman je sam sestavil, natipkal ter razmnožil 325 strani dolg priziv

Vložen nov priziv pri ameriškem vrhovnem sodišču

Odvetnik George Davis zahteva nov pretres vsega primera svojega klienta, zatrjujoč, da predstavlja vse to, kar je moral Chessman v zadnjih 11 letih preživeti, kruto in nenavadno kazen

WASHINGTON, 2. — Odvetnik George Davis je vložil danes pri vrhovnem sodišču ZDA nov priziv, zatrjujoč, da je vse to, kar je moral Chessman v zadnjih 11 letih doživeti, kruto in nenavadna kazen, ki je v nasprotju z ustavo.

Chessmana so obsodili 1. 1948 pod obtožbo ropanja, poltencega nasilja ter ugrabitve. Na podlagi kalifornijskega zakona je bil prav zaradi ugrabitve Chessman obsojen na smrt. Potem ko je Chessman večkrat uspelo doseči odločitev smrtno kazni, je bil določen 21. oktobra za dan, ko bi moral biti usmrten. Toda tri dni pred izvršitvijo, ki jo je Chessman priznal obsojen odlog do 3. novembra, da bi lahko vložil nov priziv. In tako je Chessman, ki je v 11 letih zapora napisal že tri knjige o svoji borbi za življenje, sedaj sestavil, pretipal in nato na ciklostilu razmnožil sedanji priziv, ki je 325 strani dolg.

Zagovornik Chessmana je dostavil, da obravnava priziv tri nove ustavne argumente, toda podčrtal je zlasti vprašanje »krute in nenavadne kazni«. Da je Chessman že prebil v ječi — in to v »oddelku smrti« — 11 let in polter mu je bil že sedemkrat določen datum, ko bi bil moral biti usmrten, je pač kruta in nenavadna kazen, ki v zgodovini ameriškega prava nima primere.

Nedavno je tudi vatiškansko glasilo pisalo, da je bilo za Chessmana dovolj kazni.

Znanstvenik je tudi dal razumeti, da bodo mogoče lahko posneli tudi fotografije v barvah in to ne samo Lune, temveč tudi drugih planetov. Končno je Kuharin izjavil, da bodo sovjetski znanstveniki kmalu našli način, kako spraziti z Lune na Zemljo vzorce kremenca Lune.

nam zgolj iz človeških razlogov. Nemška agencija zatrjuje, da je papež sprejel tak sklep tudi zaradi neke nemške cerkvene osebnosti, ki mu je von Papena priporočila. Ob enem se je ta nemški cerkveni dostojanstvenik obvezal, da bo poskrbel, da se sklep ne bi v Nemčiji slabo tolmačil.

Komornik von Papen ni rehabilitiran?

BONN, 2. — To, da je bivši nemški kancler ter poznejši veleposlanik Franz von Papen od papeža dosegl, da mu je povrnili funkcijo papeškega tajnega komornika, ne pomeni za vatiškanske kroge — tako trdi nemška tiskovna agencija KNA — ne priznanja zaslug von Papena in niti ne njegove rehabilitacije. V vatiškanskih krogih tudi trde, da je papež predvsem upošteval naznanje von Papenovi prošni.

Velike napovedi Borisa Kuharina

MOSKVA, 2. — Prof. Boris Kuharin je izjavil — tako proroča radio Moskva — da bodo proti Luni izstreljene še druge rakete ter medplanetarne postaje, ki bodo pribavile še nadaljnje fotografije satelite.

Dva poljska matematika na zamenjavi v ZDA

V okviru zamenjav univerzitetnih profesorjev med ZDA in Poljsko se sedaj nahajata na Stanford Univerziteti v Kaliforniji dva poljska matematika. To je prva taka zamenjava po vojni. V kratkem odeta na Poljsko dva profesorja s Stanford Univerziteti. Poljska matematika sta dr. George Godsky s kraškovega univerzitetnega profesorja Zygmont Chazy z univerze v Lodzu.

Nov roman Dudinceva

Sovjetski pisatelj Dudincev, ki je postal znan zlasti po svojem romanu »Človek ne živi samo od kruha«, je sedaj dokončal drugi roman z naslovom »Neznani vojaš«. Roman bo v kratkem pričela objavljati revija »Oktober«. Pisatelj opisuje napore mladega inženirja, ki si želi rezultatov svojih raziskav.

Tennessee v Saroyan v Italiji

Tennessee Williams je večer prispel z letalom iz Aaten v Rim, kjer se namerava ustaviti nekaj dni. Običal bo svoje prijatelje ter Anno Magnani, ki je igrala v njegovih dramah. Iz Rima bo Tennessee verjetno odšel v Taormino. Sedaj je zaključil svoje dvomesečno potovanje po Vzhodu. Iz Pariza, kjer se je nahajal šest mesecev, pa je z ladjo prijatelj ter Messino William Saroyan ter napravil kratke obiske po mestu. Pred pa je bil v Londonu, Beogradu, Benotkah in Moskvi. Nabral si je snovi za več komedij.

Tatvine draguljev pri umetnikih v Parizu in Hollywoodu

Medtem ko je igral na koncertu — tako domneva pianist Rubinstein — so mu tatovi odnesli iz njegovega stanovanja v Parizu za šest milijonov frankov draguljev. Ker je bil predal, v katerem so se nahajali dragulji, edini vpliven, je očitno, da je tat poznal pot. Med ukrajenimi dragulji je tudi dragocena kroatina zaponka, ki sta mu je pred približno 30 leti podarila španski kralj in kraljica. Toda mnogo večji je bil zaloga tatov, ki so si izbrali za žrtev igralko Martha Hyer v Hollywoodu. Odnesli so dragulje, ki jih je vredno 50 milijonov. Martha Hyer veča je eno izmed najboljših vnetih zbirateljic umetniških slik v Hollywoodu. Policiji je javila, da ji je izgnila Utrillova slika, vredna 25.000 dolarjev, ter 15.000 dolarjev vredno delo Renoira. Zaradi te izmislihotine odgovarjati pred sodiščem

Bertilla Fasolo, 17-letna vajenka, si je v strahu, da bi jo oče tepel, ker se je prepreno vrnila domov, izmislihotno roparski napad. Sedaj pa bo morala zaradi te izmislihotine odgovarjati pred sodiščem

Van Doren zaslišan pred parlamentarno podkomisijo

Zelo lahko mu je bilo zaslužiti 129.000 dolarjev ko so mu bila vprašanja za »telequiz« prej znana

Sam se je že naveličal in hotel odstopiti, a ga niso pustili - Ko se je pa končno organizatorjem zdelo, da bi moral prepustiti mesto simpatični naslednici, ni »znal« odgovoriti, kdo je belgijski kralj

WASHINGTON, 2. — Charles van Doren, učitelj, ki je zaslužil 129.000 na televiziji in ki je bil tri leta predmet občudovanja in čaščenja milijonov Američanov, je danes pred parlamentarno preiskovalno podkomisijo izjavil, da so mu bila že vnaprej znana vprašanja in odgovori. Organizatorji so mu že naprej sporočili besedilo oddaje, ki se ga je on naučil na pamet.

Dvorano predstavnške zbornice, kjer je van Doren pričel, je napolnilo več kot 750 oseb, od tega 150 članikarjev. Van Doren, ki ima 33 let, pripada ugledni družini ter deluje na kolumbijski univerzi v New Yorku. Pred tremi meseci je pred sveščkim razodiščem v

New Yorku zanimal, da bi mu bil kakorkoli pomagal pri oddajah, pri katerih je sodeloval. Danes pa je izjavil: »V teh treh letih sem se naučil vrsto stvari, zlasti pa v teh zadnjih treh tednih. Naučil sem se vrsto stvari o življenju, o tem, kaj je dobro in kaj zlo. Sedaj popolnoma razumem, kaj sem storil. Varal sem svoje prijatelje, ki jih je bilo na milijone. Moje pričevanje pred sveščkim razodiščem julija meseca ni bilo resnično.«

Danes je van Doren povedal, da so ga že v naprej obvestili o vprašanjih ter o načinu, kako se mora obnašati, da bi bilo bolj zabavno in zanimivo. Tako se je moral n. pr. najprej delati, da ne zna odgovoriti. Van Doren je dejal, da je hotel sicer nastopiti brez takih pomoči, toda producent igre Albert Freedman mu je odgovoril, da to ni mogoče. Ko pa se je organizatorjem zdel primeren čas, so mu sporočili, da bo moral pri vprašanjih past. In tako ga je spremašala neka simpatična televalka, ko ni znal odgovoriti na vprašanje: »Kdo je kralj Belgije?«

deležanje televizijskih tekmovalcev, ki pri isti priložnosti niso povedali resnice, naj svoje izjave spremenijo. To se bo upoštevalo, ko bo šlo za to, ali naj se te osebe obdolže krivga pričevanja ali ne.

Svinja z 22 mladiči

MESSINA, 2. — V vasi Luculano di Patti je kmetu Antoninu Pettini svinja povrgla kar 22 mladičev. Doslej je ta žival, ki je imela šestkrat mladiče, povrgla že 105 praščičev.

Vlom v banke toda le med-week-endom

LONDON, 2. — Nekateri malopridneži so izkoristili letošnji med-week-endom, da so z eksplozivni žuškili 15 cm debel zid, zgrajen za zaščito podzemnih prostorov »National Provincial Bank« v Cingfordu (Essex) Privojili so si draguljev ter

drugi vrednosti za 15.000 šterlingov, kar je okrog 28 milijonov lir. Niso pa mogli vdreti v blagajne banke, ter so se morali zadovoljiti s tem, da so izpraznili zasebne varnostne predale.

Način tega vloma spominja natančno na tatvino prejšnjega teden v neki drugi banki v Cingfordu, kakor tudi v Westminster Bank avgusta meseca prav tako v Cingfordu. Značito je, da ti vlomilci delajo le med week-endom, ko jim je zagotovljen mir vsa 36 ur.

MADRID, 2. — Zmagovalec zadnjega »Tour de France« Federico Martin Bahamontes bo 8. novembra nastopil v Madridu kot torero. Sicer v tej stroki Bahamontes ni popoln novinec, ker je že nastopil na nekaterih bikoborbah. Seveda mu ne bo treba nastopiti proti kakim zelo hudim bikom temveč proti majhnemu biku, ki mu najbrž še ne bo mogel prizadei posebnih težav.

Kako bo to vplivalo na razpravo o Tibetu v Združenih narodih in na priprave sestanka na najvišji ravni? Če dela to Peking namenuma, se bo prav gotovo moral sprijazniti tudi s posledicami...

Ko je bil van Doren poklican pred sveščkim razodiščem, ga je sam Freedman nagovoril, naj ničeas ne prizna, kakor je tudi on sam vse tajil. Toda pozneje je Freedman svoje pričevanje spremenil ter začet dolžiti van Dorena. Predsednik podkomisije se je van Dorenu zahvalil, da je govoril resnično, ter zaradi njegove poguma in lojalnosti.

Okrožni tožilec New Yorka Hogan je izjavil, da van Doren ne bo obtožen krivega pričevanja pred sveščkim razodiščem, ter je pozval vse u-

Kako neki misli Farah Diba koristiti svojem ljudstvu

PARIZ, 2. — Bodoča perzijska cesarica Farah Diba, ki se sedaj nahaja v Parizu, je dala listu »Paris Jour« nekaj izjav. Rekla je, da je njena najdražja želja ustvariti si družino, ljubiti ter biti ljubljena kakor katerakoli mlada žena. Že mnogo časa je njena želja, da bi imela vsaj štiri otroke.

Farah Diba tudi ni prikrivala veselja, da je zopet videla svoje prijatelje iz šole za arhitekturo. Največ vese-

lja mi je pripravilo dejstvo, ko sem ugotovila, da se naša čustva medsebojno niso spreminila. Neke študentke, ki ji je čestitala, je rekla, da je zaročenka perzijskega šaha, ter ji izrazila svoje veselje, da je ena izmed njenih sošolk doživela eno izmed tistih pripovedi, ki si jih vsaka deklica v svoji notranjosti želi.

Farah Diba je tudi izjavila, da obožuje Bachovo, Beethovno in Debussyjevo glasbo ter originalni jazz, ne čuti pa se še sposobna, da bi

cenila sodobno klasično glasbo. Zelo vesela je bila, da je lahko v petek zvečer prisostvovala tragediji Jeana Anouhiva »Becket ou l'Honneur de Dieu«. Izrazila je tudi željo, da bi šla v Comedie Francaise, da bi zopet videla klasične.

Končno je šahova zaročenka dejala: »Upam, da bom res lahko koristila ljudstvu. Odkar sem živela v Parizu kot študentka, čutilam, da mnogo bolj razumem njegove težave.«

Ugo Tognazzi, Giustino Durano ter Jonny Dorelli, začasno »gangsterji«, v neki sceni filma »Tipi s plažen, ki ga sedaj delajo v Rimu

Štletni deček v plantenih

NAPELI, 2. — Luigi Franesi šestletni deček, je bil v plantenih, potem ko se je začel šaliti. Deček je nekaj let star, ko mu je bilo dezinficirala rano. Pri tem je več krvi padlo na njegovo obleko, ko se je mati odstranila. Štletni deček je bil v šoli prikazal vzgaličnega pičančka je takoj obkrožila. Na klince je posilil plantene, venčanje zaradi opeklin, ko so ga prišli v bolnišnico, umrl.

rešina misli! Kaj je on dekletu? Saj je še skoraj otroki! Če bi zvedel resnico o tem, potem bi jo laze pozabil. Pozabil! In Kako se mu je duša stiskala v boječmah, ko je to mislil! In pri tem se je spominjal, kako mu je v dolgi zimski spomin nanjo razsvetljeval dušo, in s kakšno srečno smejem se je spominjal povrčal v Lukovec, da bi jo zopet videl in zvedel, kdo je! In sedaj je hči sovražnika njegovega! Pozabiti jo mora! V spomin se mu nehote vsilijo krasni Heinejevi verzji:

»In mein gar zu dunkles Leben strahite einst ein süßes Bild; nun das süße Bild erblenchen, bin ich glänzlich nachtunhilff!«

Zopet se ga polasti nova misel! Kaj, ko bi usoda hotela po tej poti sprijazniti sovražne elemente, po tej poti pokončati nekdanjo nesrečo ter jo nadomestiti z novo, sladko srečo? A vsekakor mora z dekletom govoriti! Položaj se mora razjasniti na eno ali drugo stran, hitro razjasniti!

Na dvorišču pred Nižavo so se poslavljali gostje. Ana je ostala pri strani.

Bogomir pristopi k njej in ji poda roko: »Gospodična Ana, reče ji tiho, da je čula samo ona, »utri popoldne ob starih bodem pri »prepadu« in pričakoval bodem vas!«

Ničesar mu ne odgovori. Roka, katero je bil prijel pri slovesu, trese se ji in krasno svoje oko upre vanj. Bil je to pohlevno, proseče in milo oko! A ničesar mu ni odgovorila. »In vi, sestrična Ana, bodete li prišli!«

Skoraj ponosno je izpustil roko, Bogomir se poslovil pri vseh ter krene po znani stezi v gozd. Noč se je bila napravila suho, temnorjavo travo. Sredi te tratine je ležalo posekano deblo, črno in trohnelo. Na njem sedi Filip Tekstor. Z nekdanjo si je bil zakril lice in čelo; čez roki pa mu padajo v naročju črni dolg lasje! V samotji je sam tu sedel. Po daljnem gozdu pa vlada nočna tišina! Filip stiska krčevito diani k obrazu,

IVAN TAVČAR MORTVA SRCA

POVEST

Kako to? začudi se gospa. Tudi beležnik Sodar izrazi začudenje. Gospodična Meta prične razpjetati dolgo pričo. Dobro sta vedeli, kako vestno čuva kostanj stari Jernej, tu dol ob dolgi poti kradeta dve kostanji! Onidve sta komaj pričakovali starega čuvaja in radovedni sta bili, kaj je Lesovje, kaj ji prisedel mesto starega Jernej! »Kaj je bilo potem?« vpraša beležnik radovedno. »Kaj je bilo?«, pravi Meta, »vsaj jaz sem pobegnila kakor s tigrom, saj me ni spoznal!«

Gospodična Ana? Poglejte, kako je sunljivo rdečala! Tudi vsakdanje vedenje in tako govornic.

»Kaj je bilo?« vpraša beležnik. »Vzduhne Ana sramežljivo in čisto brez razloga začne razgovor.«

»Kaj je bilo?«, vpraša Sodar. »Kaj je bilo?«, pravi njo. Neprestano je premišljeval, kaj mu je sedaj na mislih, kaj je ozrl od strani na dekleta, na njene zlate klobučke, ki so mu bila tako zanimiva, kaj je bilo to? Če bi imela pisano svoje cvetje in sončne svoje žarke. Tedaj si je bil gotovo, da jo ljubi, a vedel je tudi, da je skoraj črna doba ljubi, ki je nekaj pokončal vsa njegova, Morda ga ona ne ljubi? Tu je bila

(Nadaljevanje sledi)

